

РЕШЕНИЕ

№ 4462

гр. София, 07.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 76 СЪСТАВ, в публично заседание на втори декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: СТЕФАН ИС. ШЕКЕРДЖИЙСКИ

като разглежда докладваното от СТЕФАН ИС. ШЕКЕРДЖИЙСКИ Гражданско дело № 20211110148792 по описа за 2021 година

искове с пр. осн. чл. 124, ал. 1 (съществуване на право), във вр. с чл. 415 от ГПК, във вр. с чл. 7, т. 1, б. Б от Регламент (ЕС) № 261/2004 на Европейския Парламент и на Съвета от 11 февруари 2004г. и чл. 86 от ЗЗД:

Ищецът – **И. Д.**, моли да се признае по отношение на ответника, че дължи във връзка с полет от 02.06.2018г. – сумата от 400 евро (€);

Както и сумата от 230,59 лева (всъщност 230,59 лева / 1,85 € = **118,25 €**), мораторна лихва за периода от 05.06.2018г. до 30.04.2021г.

Претендира, законната лихва и разноси.

Ответникът - „**Б. ЕООД**“, оспорва иска:

- упълномощаването на процесуалните представители;
- прави възражение за давност;
- документът удостоверяващ присъствието на полета бил на чужд език;
- излага и други правни доводи.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 12 и чл. 235, ал. 3 от ГПК, приема за установено следното:

от фактическа страна:

Ищецът е бил пътник на полета, описан в исковата молба, като самолетът е закъснял, отново – съобразно изложеното от страна на г-н Дзямушч.

Ответникът би следвало да е наясно, дали ищецът е ползвал или не полета. Подобно оспорване е недопустимо (арг. за обратното от чл. 3 от ГПК), тъй като дружеството би

трябвало да има данни за ФЛ-а, които са били на борда на съответния самолет. Отделен е въпросът, че самолетният билет е представен и в превод – л. 53-5. Според чл. 2, б. е, от регламента, „билет“ означава валиден документ, даващ право на транспорт, или нещо еквивалентно на нехартиен носител, включително електронна форма, издаден или одобрен от въздушния превозвач или негов упълномощен представител. Изложеното се отнася и до довода за неявяване на пътника навреме на регистратурата. Освен, ако не се твърди, а всъщност не се твърди, че самолетът е закъснял поради забавата на пътника (което би следвало да се установи от превозвача – чл. 154, ал. 1 от ГПК - Решение № 34 от 22.02.2010г. на ВКС по т.д. № 588/2009г., II т.о., ТК, постановено по реда на чл. 290 от ГПК), това оспорване е без процесуална стойност.

Поканата за комуникация относно извънсъдебно уреждане на спора (електронна кореспонденция) е хипотеза на признание за неизгодни за ответника факти – а именно, че ищецът е бил на полета и че самолетът е закъснял (чл. 175 от ГПК – **особено л. 24**). Тя не е конфиденциална по отношение на съда. Дори и да има подобна клауза (а няма), която не може да се въведе едностранно от едната страна, то би била неравноправна (нищожна), доколкото ощетява потребителя.

Двете пълномощни – това, приложено към исковото производство (л. 28-31 / подписът е на последната страница) и това, приложено в заповедното производство – л. 18-21) са идентични – т.е. копие на един документ. Възражението за видима разлика в подписите е неоснователно. Пълномощното е пряко – от страна на потребителя по отношение на кантората. В него не е посочено каквото и да е дружество, още по-малко Compansair LTD. Такова дружество не фигурира в книгата по делото, с изключение на отговора на ответника и молбата на авиокомпанията от 11.11.2021г.

Заявлението е депозирано на 18.05.2021г.

Поканата до ответника е от 05.06.2018г. (л. 12).

от правна страна:

Регламентът няма собствена уредба на давността. Съгласно РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав) 22 ноември 2012 година по дело C139/11 (Joan Cuadrench Moré), цитирано от ответника: Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91, трябва да се тълкува в смисъл, че срокът за предявяване на искове, които имат за предмет изплащане на предвиденото в членове 5 и 7 от този регламент обезщетение, се определя съгласно правилата на всяка държава членка относно погасяването на правото на иск.

Става въпрос за специфична неустойка, като давността е 3-годишна. От 02.06.2018г. до 19.05.2021г. няма пълни три години. Възражението за давност е неоснователно.

ЗГВ действително е специален по отношение на ЗЗД, но нормата на чл. 135 не е приложимо право.

Разпоредбата на чл. 135 ЗГВ в относимата му за спора редакция (преди изменението с ДВ бр. 16/23.02.2021 г.) предвижда специален давностен срок. Систематичното тълкуване на нормата, която се намира в Глава единадесета "Констативни протоколи, рекламации, давност" обуславя извод, че посоченият двугодишен давностен срок е приложим единствено към случаите, за които законът предвижда рекламационно производство, каквито са тези при липси и повреди на багажи или товари, но не и случаите на обезщетения по Регламент № 261/2004 при закъснели полети. Това следва и от чл. 137 ЗГВ, според който сроковете по чл. 135 от ЗГВ се спират със започване на рекламационното производство. Доводи за обратното не могат да бъдат извлечани от мотивите на законодателя за последващо изменение на закона, нито от измененията и допълненията на чл. 135 от ЗГВ с ДВ бр. 16/23.02.2021 г. Новите ал. 2 и ал. 3 на чл. 135 не са тълкувателни норми и съответно нямат обратно действие, а в относимата за спора редакция на закона отговорността на въздушния превозвач по чл. 7, § 1, б. "б" от Регламент (ЕО) № 261/2004 г. не попада в приложното поле на чл. 135 от ЗГВ.

В тази връзка, въззивният съд намира, че в разглежданата хипотеза приложение следва да намерят общите правила, уредени в ЗЗД. Доколкото размерът на дължимото обезщетение за причинените вреди от неизпълнението е предварително определен като парична сума и същата е уредена в регламента, то обезщетението представлява законна неустойка, която в съответствие с разпоредбата на чл. 111, б. "б" ЗЗД се погасява с изтичането на тригодишен давностен срок. На основание чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо, в случая - от деня на изпълнение на закъснелия полет (06.07.2016 г.), към който момент е реализирано неизпълнението на превозвача и е възникнало вземането на ищеца за парично обезщетение, респ. при липса на уговорен срок за изпълнението му от същата дата задължението е станало изискуемо (арг. чл. 69, ал. 1 ЗЗД). Въззивният съд споделя напълно и изводите на първоинстанционния, че по делото липсват доказателства за настъпили обстоятелства по смисъла на чл. 115 и чл. 116 ЗЗД, които да са довели до спиране или прекъсване на давността, поради което следва да се приеме, че същата изтича на 06.07.2019 г. Исковата молба е подадена по пощата с дата на пощенското клеймо - 18.06.2019 г. и следователно преди изтичане на давностния срок, от която дата и давността е спряла да тече на основание чл. 115, б. "ж" ЗЗД, поради което възражението на ответника за изтекла погасителна давност е неоснователно - Решение № 266070 от 11.10.2021 г. на СГС по в. гр. д. № 7764/2020г. Аналогично разбиране е възприето и в Решение № 263463 от 28.05.2021 г. на СГС по в. гр. д. № 10832/2019 г.

Търговският помощник извършва по правило фактически действия - чл. 30, ал. 2, изр. 1 от ТЗ. Забраната на закона не е абсолютна. Когато търговският помощник работи в общодостъпно място за търговия, той се смята овластен да извършва сделките, които обикновено се извършват там - чл. 30, ал. 2, изр. 2 от ТЗ. Правилото на чл. 30, ал. 2, изр. 2 съдържа необорима презумпция - законът не предвижда възможност за установяване на противното. То е създадено в интерес на третите лица с цел да се гарантира сигурността на оборота. Терминът „общодостъпно място за търговия“ не е дефиниран от законодателя. Кога

е налице подобно място, е фактически въпрос. Всяко място, до което третите лица имат достъп и което е свързано с търговската дейност на търговеца, е общодостъпно място за търговия - магазин, търговски салон, банков салон, каса, сербш, ателие, пазарен щанд, склад. Презумпцията се отнася до сделките, които обикновено се сключват на съответното общодостъпно място за търговия (но не и до други подобни места). Въпросът кои са тези сделки също е фактически. Преценката се извършва с оглед на конкретното място. Често тези сделки са на ниска стойност, неформални са, изпълняват се веднага след сключването им, но това не е задължително. Продажба на дълготраен материален актив в магазина за хранителни стоки не е обикновено сключвана сделка. Презумптивната представителна власт на търговския помощник може да бъде както активна, така и пасивна - опр. № 81 от 17.11.2008г. по т.д. № 422/2008г., ТК на ВКС.

Изложеното е във връзка с представената по делото електронна кореспонденция – тя е водена с правния отдел на ответника, а каква е правната връзка на ФЛ-а, осъществили комуникацията от страна на превозвача, е без каквото и да е значение.

Първоначално е оспорена и истинността на подписите на пълномощните. Тежестта за доказване неистинността на документа пада върху страната, която го оспорва. Когато се оспорва истинността на частен документ, който не носи подписа на страната, която го оспорва, тежестта за доказване истинността пада върху страната, която го е представила (чл. 193, ал. 3 от ГПК). Впоследствие обаче – с молба от 11.11.2021г. се признава упълномощаването по отношение на британско дружество. По-точно признава се валидно упълномощаване от страна на пътника по отношение на Compansair LTD, а от там на адвоката, като се оспорва само правната възможност – втората едностранна сделка да бъде осъществена. Както бе вече посочено, защитата на ответника не е съобразена с фактите по делото. Съдът обаче може да приеме безпроблемност на самото упълномощаване, като арг. в тази насока е и представянето на самия билет – което трудно би могло да се случи, ако кантората няма връзка със самия ищец, ако въобще това е бил доводът на ответника (арг. от чл. 35, ал. 1, и чл. 42, ал. 2 от ЗЗД).

Съобразно изложеното, искът за главницата е основателен, като на основание чл. 162 от ГПК – това се отнася и до акцесорната претенция за лихви.

само за пълнота следва да се посочи, предвид възраженията на ищеца:

1. Парите са законно платежно средство, т.е. задължително се приемат от всички участници в оборота като универсално средство за размяна, срещу което могат да се получат всякакви стоки и услуги. Парите са и универсална мярка за стойност, чрез която се определя стойността на всички стоки и услуги (чл. 25, ал. 2 от ЗБНБ). Приемаше се, че чуждестранните банкноти и монети по нашето право са особен вид стока, а не пари (ТР № 4 от 29.04.2015г. по тълк. д. № 4/2014г., ОСГТК на ВКС - С термина "пари" се означава законното платежно средство, независимо от това коя държава ги е емитирала и в коя се приемат като платежно средство. Освен това под "пари" се разбира **установената от**

конкретна държава парична единица като законно платежно средство за изпълнение на парични задължения). След като еврото е пари, то неговия граждански плод са лихви, които няма как да са в друга валута. По тази причина стойността е преизчислена и то само с оглед мотивите на цитираното ТР - след като плащането трябва да се извърши в уговорената между страните по договора чуждестранна валута (в случая нормативно уредена), то съдът не може да присъди левовата и равностойност. В случаите, при които е предявен иск за присъждане левовата равностойност на сума, уговорена в чуждестранна валута, съдът трябва да се произнесе по съществото на спора като приеме, че е сезиран с иск за заплащане на уговорената в чуждестранна валута сума. Когато съдът служебно присъжда вземането във валута не се нарушава диспозитивното начало /чл. 6, ал. 2 ГПК/, защото не се променя предметът на делото - не се присъжда друго, а същата стойност, която се претендира от ищеца. Или, ако правоотношението не се основаваше на договор, грешката във валутата би била основание за отхвърляне на иска за лихви.

2. Едно жалба (или отговор и/или допълнителна молба) ще представлява злоупотреба с правото на жалба, ако съзнателно е основана на неверни факти с цел да подведе съда (ЕСПЧ - Varbanov v. Bulgaria). С други думи, умишлено навеждане на неверен довод е хипотеза на недопустимо процесуално поведение – става въпрос за огромна част от доводите на ответника.

В отговора изрично се признава, че ответникът е наясно с банковата сметка на ищеца. Оспорването на това обстоятелство в молбата от о.с.з. е недопустимо.

по разноските:

1. Настоящата инстанция дължи произнасяне и по разноските, сторени в заповедното производство – **25 лева.**

2. На ищеца се дължат разноски – **75 лева** (чл. 78, ал. 1 от ГПК).

Воден от гореизложеното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 415 от ГПК, във вр. с чл. 7, т. 1, б. В от Регламент (ЕС) № 261/2004 на Европейския Парламент и на Съвета от 11 февруари 2004г., по исковете предявени от **И. Д.** роден на *****г., чрез адв. К.В., САК, срещу „Б.“ **ЕООД**, че ответникът дължи:

- сумата **400 (четиристотин евро) €**, обезщетение за закъснение на полет от 02.06.2018г. – осъществен на 02.06.2018г., ведно със законната лихва, считано от 19.05.2021г. до окончателното ѝ изплащане; и

- сумата от **118,25 (сто и осемнадесет евро и двадесет и пет евро цента) €**, мораторна лихва за **периода от 05.06.2018г. до 30.04.2021г.**

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1, от ГПК, „Б.“ ЕООД, да заплати на **И. Д.** роден на *****Г., чрез адв. К.В., САК, сумата от **25 (двадесет и пет) лева**, разноски, сторени в заповедното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, „Б.“ ЕООД, да заплати на **И. Д.** роден на *****Г., чрез адв. К.В., САК, сумата от **75 (седемдесет и пет) лева** – сторени деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____